

Råd	Møtedato	Utvalgsak	Arkivsak
Oslo bispedømmeråd	24.03.2014	22/14	13/426

	Nei	Ja
<i>Forslag om at saken blir behandlet for lukkede dører i medhold av §3 i regler for bispedømmerådets virksomhet</i>	X	

Saksbehandler: Gry Friis Eriksen og Elise Sandnes
Dato for administrasjonens sluttbehandling av saken: 14.03.2014

Organisering av kirken i Nordre Aker og Vestre Aker prostier

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
14.03.2014	Statistikk Nordre Aker.pdf	47157
14.03.2014	Statistikk Vestre Aker.pdf	47158
14.03.2014	Vedlegg roder og livssynsmessig utvikling.pdf	47159
14.03.2014	Innspill fra menighetene i Nordre Aker.pdf	47160
14.03.2014	Innspill fra menighetene i Vestre Aker.pdf	47161
14.03.2014	Notat KfiO økonomi.pdf	47163

Saksutredning:

1. Bakgrunn

Det vises til tidligere saksframlegg om organisering av kirken i Østre Aker prosti og Domprostiet og bispedømmerådets vedtak i OBDR-sakene 086/11, 06/12, 092/12, 020/13. I arbeidet med organisering av Nordre Aker prosti og Vestre Aker prosti er det tatt hensyn til erfaringene fra prosessen i Domprostiet og Østre Aker prosti. Oslo bispedømmeråd (OBDR) og Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) har koordinert og samordnet prosessen og etablert en felles prosjektgruppe for gjennomføring av omorganiseringsarbeidet. Befolkningsutviklingen og ressursituasjonen i begge arbeidsgiverlinjer er bakgrunn for at arbeidet ble igangsatt i 2011.

2. Mål

Mål, premisser, kriterier og virkemidler for organisering av kirken i Oslo er vedtatt av Oslo bispedømmeråd i OBDR-sak 86/11. Det vises til kapittel 5 i rapporten «Organisering av kirken i Oslo – Anbefalinger om endringer i struktur og organisering i Domprostiet og Østre Aker prosti» Dette kapittelet angir mål, premisser, kriterier og virkemidler for prosessen i hele bispedømmet.¹

¹

Det overordnede målet for omorganiseringen er forankret i bispedømmets visjon:
Med Jesus Kristus som sentrum, skal kirken i Oslo bispedømme være levende, nær og tilgjengelig.
Arbeidet med organisering av kirken i Oslo skal:

- Styrke kirkens nærvær og synlighet blant kirkens medlemmer, kristne innvandrere og mennesker av annen tro
- Ivareta medlemmenes og befolkningens behov for kirkelige handlinger og tjenester
- Bedre arbeidsvilkår og arbeidsmiljø for de ansatte, og utnyttelse av deres og frivilliges kompetanse

3. Bispedømmerådets mandat

Endringer i den kirkelige inndeling og navn på kirke, sokn, prestegjeld, prosti og bispedømme fastsettes av kongen, i henhold til kirkeloven § 2. Kongens myndighet etter kirkeloven § 2 til å foreta endringer i den kirkelige inndeling er ved kongelig resolusjon delegert til departementet.

Bispedømmerådet er i delegasjon fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 19.juli 1996 med hjemmel i kgl.res. av 7.juni 1996 delegert følgende myndighet:

Bispedømmerådet bemyndiges til å skille ut som nytt sokn et distrikt hvor det er kirke, jf. kirkeloven § 17 som definerer begrepet kirke og som krever at det skal være en kirke i hvert sokn. Videre bemyndiges bispedømmerådet til å endre grenser mellom sokn, slå sammen sokn og til å føre et sokn over fra et prestegjeld til et annet. Det er et vilkår at soknet i sin helhet blir hørende inn under ett prestegjeld og en kommune. Bispedømmerådet gis også fullmakt til å fastsette navn på kirke og sokn, og til å treffe de bestemmelser som er nødvendige for gjennomføringen av inndelingsendringen, herunder treffe avgjørelse om det skal velges nye menighetsråd.

Videre heter det at menighetsmøtene i de berørte sokn og vedkommende kommune skal gis anledning til å uttale seg i sak om endring av sokneinndeling. Etter at disse har uttalt seg sendes saken til bispedømmerådet gjennom soknepresten og prosten, slik at også disse får anledning til å avgi uttalelse.

Dette er i samsvar med kirkeloven § 11 som omhandler menighetsmøtets oppgaver:

Før vedkommende myndighet treffer avgjørelse, skal menighetsmøtet gis anledning til å uttale seg om oppføring eller nedlegging av kirke, og om deling, sammenslåing eller andre endringer i grensene for sokn.

Bispedømmerådets forslag til endringer i sokneinndelingen vil bli sendt til berørte menigheter med høringsfrist 20.mai.

4. Sammendrag av stiftsdirektørens anbefalinger

Nordre Aker prosti:

- Sagene og Iladalen sokn slås sammen til ett sokn: *Sagene og Iladalen sokn*
Muligheter for utleie av Ila kirke i sambruk med menighetens egen virksomhet utredes videre.
- Paulus og Sofienberg sokn slås sammen til ett sokn: *Paulus og Sofienberg sokn*

- Torshov og Lilleborg sokn slås sammen til ett sokn: *Torshov og Lilleborg sokn*
Muligheter for utleie av Lilleborg kirke i sambruk med menighetens egen virksomhet utredes videre.
- Sinsen og Hasle opprettholdes med bakgrunn i forventet befolkningsutvikling som to sokn. Stabssituasjonen fordrer at samarbeidet mellom soknene styrkes og videreutvikles.

Vestre Aker prosti:

- Majorstuen, Vestre Aker og Bakkehaugen sokn slås sammen til ett sokn: *Vestre Aker sokn*
- Forutsatt at Oslo bispedømmeråd og Kirkelig fellesråd i Oslo vedtar å videreføre prosjekt MajorstuaPluss, anbefaler Oslo bispedømmeråd at Majorstuen kirke videreutvikles som prosjektkirke i bispedømmet og benyttes av Vestre Aker sokn etter avtale med fellesrådet. Det anbefales at biskopen inntil videre forordner to gudstjenester i måneden i Majorstuen kirke.
- Vestre Aker og Bakkehaugen er kirker i det sammenslåtte soknet. Muligheter for utleie av Bakkehaugen kirke i sambruk med menighetens egen virksomhet utredes videre.

Endring av soknegrenser:

- Rode 4404 foreslås overført fra Bakkehaugen sokn til Grefsen sokn.

5. Nordre Aker prosti

5.1 Konsultasjoner med menighetene

Prost og kirkeforvalter i Nordre Aker prosti har det siste året tatt initiativ til flere prostisamlinger der organisering av kirken i Nordre Aker har vært drøftet. Bispedømmerådet og fellesrådet har avholdt to konsultasjoner med menighetene i Nordre Aker prosti der sokneprest, menighetsforvalter og to representanter fra hvert menighetsråd sammen med ledelsen i prostiet har møtt ledelsen i fellesrådet og bispedømmerådet. Den første konsultasjonen fant sted 21. november 2013.² Deltakerne var på forhånd bedt om å presentere egen menighet, eksisterende samarbeid med andre menigheter og vurdere en eventuell sammenslåing med andre menigheter.

I perioden mellom første og andre konsultasjon ble menighetene invitert til å komme med videre innspill til prosessen³. Menighetene ble samtidig bedt om å vurdere konkrete forslag til organisering:

- 1) *Hva slags samarbeidstiltak, samarbeidsordninger, arbeidsdeling, felles strategiske satsinger er det mulig å få til eller videreutvikle, uavhengig av spørsmålet om endring av soknestrukturen? Det tenkes her på tiltak knyttet til diakoni, familiearbeid, konfirmantarbeid, trosopplæring, kultursatsinger, eller menighetens arbeid i møte med en flerreligiøs og flerkulturell virkelighet.*
- 2) *Hvilket grunnlag ser vi for sammenslåing av Hasle og Sinsen til ett sokn med ett menighetsråd og samlokalisert stab? Hva taler for å opprettholde Hasle og Sinsen som to sokn?*
- 3) *Hvilket grunnlag ser vi for sammenslåing av Sofienberg, Paulus og Lilleborg sokn til ett sokn, med ett menighetsråd og samlokalisert stab?*
- 4) *Ser vi grunnlag for å opprettholde Torshov slik soknet er i dag? Det forutsettes at prostesetet forblir i Torshov.*

Bispedømmerådet mottok flere innspill fra menighetene som ble utgangspunkt for drøfting i den andre konsultasjonen.⁴ Kulturrådgiver Knut Erik Tveit⁵ utarbeidet også et scenario for strategisk

² Invitasjon til konsultasjon 21. nov 2013

³ Vedlegg: Brev om innspill til konsultasjonen 26. februar

⁴ Vedlegg: Innspill fra menighetsrådene

⁵ Vedlegg: Et mulig scenario for Grünerløkka, av kulturrådgiver Knut Erik Tveit

satsing i Paulus, Sofienberg og Lilleborg. Forslaget var sendt menighetene og ble drøftet i den siste konsultasjonen. Menighetens innspill er vedlagt og synspunktene som kom frem i konsultasjonene er vurdert i saksforberedelsen.

5.2 Beskrivelse av prostiet

Nordre Aker prosti har i dag åtte sokn: Sinsen, Hasle, Sagene, Iladalen, Torshov, Lilleborg, Paulus og Sofienberg. Prostiets grenser sammenfaller i all hovedsak med bydelene Grünerløkka og Sagene. I underkant av 55 prosent av en befolkning på 86 300 er registrert som medlemmer eller tilhørige i Den norske kirke⁶. Det forventes en sterk befolkningsvekst i prostiet de nærmeste årene⁷. Protesetet er i Torshov kirke. Det vises for øvrig til vedlagte bemanningsoversikt for soknene.⁸

5.3 Kirkelig utvikling i soknene

Vedleggene «Kirkelige handlinger i soknene»⁹ og «Gudstjenestedeltakelse i soknene»¹⁰ viser statistikk for perioden 2008 – 2012. ¹¹ Tallene viser en generell nedgang i gudstjenestesøkningen, med unntak av Hasle og Sagene. Særlig Sagene har en markant øking i gudstjenestedeltakelsen etter gjenåpningen av Sagene kirke. I den perioden kirken var stengt på grunn av oppussing, var gudstjenestene i Nordre Aker gravlunds kapell. Det totale antall gudstjenestedeltakere i prostiet har sunket med nesten 8000 i nevnte periode. Tallene viser også endringer for kirkelige handlinger. For en del år siden var området preget av en eldre befolkning og relativt få barn og unge. Dette har blitt betydelig endret med byutvikling og store demografiske endringer. Fra å være et prosti med meget høye tall for begravelser og lave dåpstall, er situasjonen nå snudd opp ned. Konfirmanttallet har vært lavt (ligget mellom 35- 55), men det merkes nå at flere familier med større barn blir boende i området og i inneværende år er konfirmanttallet i prostiet steget til 67. Antall dåp økte som nevnt sterkt for noen år tilbake, men de seneste årene merkes også her en synkende tendens. Antall begravelser har sunket sterkt, og forventes å være på samme nivå en lengre periode framover.

5.4 Satsningsområder i prostiet

Nordre Aker prosti har en diakonal profil. Bydelene Sagene og Grünerløkka er sammen med bydel Gamle Oslo de bydelene i Oslo som har lavest forventet levealder. Årsaken til den lave levealderen er kompleks¹². Felles for menighetene er arbeidet med de diakonale utfordringene som er knyttet til mennesker i alle aldersklasser. Det er tilsatt fem diakoner i prostiet. Kulturelt arbeid er også en viktig strategisk satsning for flere sokn. Befolkningsveksten i prostiet er forventet å bli svært høy, spesielt i menighetene Sinsen, Hasle og Torshov. Å være rustet til å ta i mot denne befolkningsveksten er satsingsområde i prostiet, spesielt i de soknene hvor utbyggingen vil finne sted. Et annet satsingsområde er åpne kirker i Paulus og Sagene.

5.5 Organisering av trosopplæring i prostiet

Det er opprettet samarbeidsenheter for trosopplæringen mellom Paulus og Sofienberg menigheter, mellom Torshov og Lilleborg menigheter og Sagene og Iladalen menigheter. Hver samarbeidsenhet har godkjent plan for trosopplæring og har tilsatt trosopplærere i 40 % stilling. Sinsen menighet er eget trosopplæringsområde med trosopplærere i 20 % stilling. Tilsvarende er Hasle menighet eget trosopplæringsområde med trosopplærere i 20 % stilling. Menighetene har hver sin plan, men samarbeider til en viss grad.

---

⁶ Vedlegg: Nordre Aker prosti, befolkningstall og medlemstall

⁷ Vedlegg: Befolkningsutvikling prostiet Nordre Aker

⁸ Vedlegg: Bemanningsoversikt Nordre Aker prosti.

⁹ Vedlegg: Kirkelige handlinger i soknene

¹⁰ Vedlegg «Gudstjenestedeltakelse i soknene»

¹¹ Sofienberg melder om feil i tallmaterialet for 2010 og 2011: det er ikke antall fremmøtte, men antall nattverdgjester som står i statistikken. I årsmeldingene er anført tallene: 2010: Delt med Paulus ; derfor kun 46 egne gudstjenester med fremmøte på 2041. Dette gir et snitt på 44. 2011: fremmøte 2635, snitt: 50

¹² Kilde: SSSB/Samfunnspeilet 4/2013

5.6 Forslag til organisering av Nordre Aker prosti

De fleste menighetene, utenom Sagene og Iladalen, kom til den første konsultasjonen med ønske om at menighetene skulle forbli organisert som i dag, men at samarbeidet mellom menighetene skulle videreutvikles. I prosessen har soknene drøftet ulike modeller for utvidet samarbeid og for sammenslåing av sokn.

Videreutvikling av en samarbeidsmodell

Menighetenes innspill til den andre konsultasjonen er samlet i eget vedlegg (*Innspill Nordre Aker*). Det er et gjennomgående ønske at samarbeidet mellom menighetene skal styrkes. Det er allerede mye samarbeid i prostiet som helhet, slik det kommer fram i avsnittet om trosopplæring. Sofienberg, Torshov, Paulus og Lilleborg samarbeider også om konfirmantarbeidet. Menighetene har felles gudstjenester i sommertiden og på 2.dager. Prostiet er lite i utstrekning, så det er et godt og naturlig fellesskap mellom nabomenighetene og prostiets satsningsområder er menighetenes satsningsområder. At et samarbeid styrkes, vil for menighetene gi impulser til menighetens virksomhet. Menighetene mener også at et samarbeid vil kunne ivareta den enkelte menighets særpreg. Noen mener at en sammenslått menighet vil bli alt for uoversiktlig i størrelse, og at det vil bli en krevende oppgave for et sammenslått menighetsråd å ha oppgaver knyttet til et så stort sokn. Menighetsrådene vil ikke kunne ha den nødvendige oversikt over soknet.

Videreutvikling av en samarbeidsmodell har mange gode intensjoner, men i en situasjon hvor man trenger å gjøre store tiltak for å møte utfordringer i prostiet, vil en løsning som går på økt samarbeid være en sårbar ordning. Samarbeidsmodellen er avhengig av felles interesser og kan vise seg å være personavhengig. Formelt sammenslåtte staber og sammenslåtte sokn vil i større grad sikre kontinuitet og forutsigbarhet i soknets arbeid. Generelt sett vil en utvikling av samarbeid ikke sikre den nødvendige stabilitet og gjensidige forpliktelse som må være forutsigbar i en lang periode når planer skal utvikles for det kirkelige arbeid.¹³ Ved en sammenslåing av sokn vil det bli innsparinger i administrative ressurser. Når dette frigis, vil det gi midler som kan brukes til strategisk arbeid i prostiet og i soknene.

Sammenslåing av Sagene og Iladalen sokn

Menighetsrådene i Iladalen og Sagene sokn søkte høsten 2013 bispedømmerrådet om sammenslåing av de to soknene, med virkning fra 1.1. 2014. Menighetsmøter i begge sokn gav tilslutning til sammenslåingen. I svarbrevet henviste Bispedømmerrådet v/ stiftsdirektør til den kommende gjennomgangen av Nordre Aker prosti, hvor en sammenslåing av soknene Sagene og Iladalen ville bli vurdert sammen med prostiet som helhet.¹⁴ I konsultasjonene har Sagene og Iladalen fastholdt sitt ønske om sammenslåing og fortsatt arbeidet med utvikling av soknene fram mot sammenslåing, blant annet ved at soknene har hatt felles menighetsrådsmøter. Stabene i Sagene og Iladalen menigheter er samlokalisert i lokaler i Iladalen kirke. En kontorløsning i eller i nærheten av Sagene kirke har vist seg å være en stor økonomisk utfordring. Kontorene i Iladalen kirke har vist seg å være hensiktsmessige og fungerer godt for staben. Dette taler for å opprettholde begge kirkene i soknet.

Forslag om endring av roder

Menighetsrådene i Sagene og Iladalen foreslår at følgende roder legges til det nye soknet: Rode 1305 overføres fra Sentrum og St. Hanshaugen sokn og rodene 2001 og 2002 overføres fra Lilleborg sokn. En gjennomgang av rodene viser at rodene er tilpasset geografiske områder og ligger naturlig til

---

¹³ Erfaring med arbeid i små staber viser at stabene blir sårbare og gjennomføringen av menighetens planer blir svært avhengig av den enkelte arbeidstaker. I perioder med sykdom eller vakanse vil spesialkompetansen mangle, og arbeid knyttet til arbeidstakerens spesialoppgaver blir vanskelig å gjennomføre. Sykdom eller vakanse vil gi den øvrige staben merarbeid og økt arbeidsbelastning. I større staber vil det være flere arbeidstakere som kan sikre kontinuitet i arbeidet også ved lengre sykemeldinger. Større staber vil også kunne bidra til et mer kreativt arbeidsfellesskap, som igjen kan bedre arbeidsforholdene for den enkelte. Tilbudet, innholdet i menighetens arbeid vil også kunne bli bedre for soknets medlemmer og befolkning for øvrig.

¹⁴ Vedlegg: Søknad om sammenslåing av Iladalen sokn og Sagene sokn

menighetene de nå tilhører. En overføring av rodene vil også få konsekvenser for trosopplæringsmidlene i soknene og anbefales derfor ikke. En nærmere begrunnelse for dette er gitt i vedlegget «Rode endringsforslag».¹⁵

Stiftsdirektørens innstilling:

Sagene og Iladalen sokn slås sammen til ett sokn: *Sagene og Iladalen sokn*

Muligheter for utleie av Ila kirke i sambruk med menighetens egen virksomhet utredes videre.

Sammenslåing av Paulus, Sofienberg og Lilleborg sokn

Forslaget om sammenslåing av disse tre soknene ble opprinnelig foreslått av Paulus menighet. Kulturrådgiver Knut Erik Tveit videreutviklet forslaget: Et mulig scenario for Grünerløkka (se vedlegg) Paulus menighet har pekt på et tett samarbeid/sammenslåing mellom Lilleborg, Sofienberg og Paulus menigheter som et godt forslag. Kantorene i de tre menighetene fulgte opp og sendte samlet en uttalelse om nødvendigheten av å ta det kulturelle aspektet som et kriterium for de planene som skal vedtas¹⁶ Dette aspektet kan også ivaretas uten en sammenslåing av de tre soknene til ett sokn. I konsultasjonen problematiserte Lilleborg en sammenslåing med de to menighetene ut fra Lilleborgs historiske og kulturelle tilknytning til bydel Sagene og det etablerte trosopplærings samarbeidet med Torshov sokn. En sammenslåing med menighetene på nedre siden av Chr. Mikkelsens gate synes ikke naturlig.

Sammenslåing av Paulus sokn og Sofienberg sokn

Paulus sokn og Sofienberg sokn samarbeider om trosopplæring. Menighetene samarbeider med Lilleborg, Torshov, Sagene og Iladalen menigheter om konfirmantarbeidet. Ungdomsarbeidet med Løkka Ten Sing holder til i Lilleborg. Prestene i Paulus og Sofienberg samarbeider om gudstjenesteturnus i ferier og høytider. Hvert sokn har sokneprest i 100 % stilling og kapellan i 50 % stilling. Kapellanen er tilsatt i begge sokn (50 % stilling i hvert sokn). Paulus sokn har primært ønsket et samarbeid med nærliggende menigheter, ikke en sammenslåing, men skriver i sitt innspill at menigheten forstår det slik at det er sammenslåing som er ønsket. Sofienberg argumenterer for å forbli egen menighet og ønsker primært utvikling av samarbeidet.

Begge menighetene har en kulturell og diakonal profil og ønsker å satse videre på dette. Ved å slå sammen menighetene vil man kunne samle ressursene og bidra til en helhetlig strategi for videre utvikling av menighetslivet og det kulturelle og diakonale arbeidet i byområdene Grünerløkka og Sofienberg, områder som mer og mer får en enhetlig profil i bylandskapet. En sammenslåing vil styrke stabene og gi flere ressurser til menighetsrådets arbeid. Grunnet rehabilitering av Paulus kirke som starter allerede 1.mai, er det lagt til rette for at stabene i Paulus og Sofienberg samlokaliseres i Sofienberg menighetshus, Helgesensgate 64. Paulus kirke vil mest sannsynlig bli stengt i to til tre år. Det forventes bare en moderat befolkningsvekt i disse menighetene. Det taler også for en sammenslåing av de to soknene.

Stiftsdirektørens innstilling:

Soknene Paulus og Sofienberg slås sammen til ett sokn: *Paulus og Sofienberg sokn*

Sammenslåing av Lilleborg sokn og Torshov sokn

Lilleborg og Torshov sokn samarbeider om trosopplæring. De samarbeider også med Paulus, Sofienberg, Sagene og Iladalen om konfirmantarbeidet. Ungdomsarbeidet med Løkka Ten Sing holder som nevnt til i Lilleborg kirke. De har felles barnesang og ledertrening. Prestene i Lilleborg og Torshov samarbeider om gudstjenesteturnus i ferie og høytider og tjenesteuker. Begge menighetene har i dag sokneprest i 100 % stilling og kapellan i 100 % stilling, men dette kan bli redusert med en stilling ved en omfordeling av presteressursene i prostiet. Begge menighetene ligger i Sagene bydel. Lilleborg

---

¹⁵ Vedlegg: Rodeendringsforslag

¹⁶ Vedlegg; brev fra kantorene

menighetsråd argumenterer i sitt innspill for et nært samarbeid med Torshov, uten samlokalisering av stab, men åpner opp muligheten for sammenslåing og felles menighetsråd. Torshov ønsker å fortsette det tette samarbeidet med Lilleborg.

Det ser ut til at det blir en betydelig befolkningsvekst i Torshov sokn. I bydel Sagene viser befolkningsframskrivingen for 2013-2024¹⁷ at det er en forventet øking på ca. 6000 innbyggere i bydelen. Mesteparten av denne veksten vil tilfalle Torshov sokn.

Torshov menighets forventede vekst kombinert med at Torshov er prostesete kan være et argument for at Torshov forblir eget sokn. Begge menighetene ønsker imidlertid en utvikling av det tette og gode samarbeidet menighetene i mellom. En sammenslåing vil styrke stabene og gi flere ressurser til menighetsrådets arbeid. Lokalisering av en felles stab og plassering av prostesetet må diskuteres videre i prosessen. Menighetene har argumentert for at det fortsatt bør opprettholdes kontor i begge kirker. Både Torshov og Lilleborg har egnede kontorlokaler. Lilleborg kan romme flere enn i dag.

Stiftsdirektørens innstilling:

Torshov sokn og Lilleborg sokn slås sammen til ett sokn: *Torshov og Lilleborg sokn*

Muligheter for utleie av Lilleborg kirke i sambruk med menighetens egen virksomhet utredes videre.

Organisering av Sinsen sokn og Hasle sokn

Sinsen sokn og Hasle sokn er for tiden preget av store endringer og vekst i befolkningen i begge soknene. Befolkningsframskrivingen for Bydel Grünerløkka 2013-2014, (mellomalternativet - se vedlegg) viser at den forventede befolkningsveksten i bydelen er på 13.000. Det er utbyggingen av Lørenbyen (Sinsen) og Ensjøbyen (Hasle) som vil stå for det meste av befolkningsveksten. Det må presiseres at forventet øking av befolkningen i andre framskrivninger divergerer fra kommunens befolkningsframskriving, men at det forventes en betydelig vekst er udiskutabelt. For Sinsens del er det også et utbyggingsområde som ligger i Bjerke Bydel (rode 4301 og deler av 4106) som ikke inkludert i den vedlagte befolkningsframskrivingen for Grünerløkka bydel. Både Hasle og Sinsen sokn arbeider målbevisst for å møte den store befolkningsveksten.

Sinsen og Hasle menigheter argumenterer for at menighetenes satsinger er mest tjent med at hvert sokn konsentrerer seg om hvert sitt utbyggingsområde. Menighetene mener at befolkningsutviklingen tilsier at det bør opprettholdes to selvstendige sokn som konsentrerer seg om sitt geografiske område, men samtidig utvikler samarbeidet seg i mellom. Sinsen og Hasle samarbeider om trosoppplæring. Begge menigheter har tilsatt trosoppføringsmedarbeider i 20 % stilling. Det er samarbeid om gudstjenester i ferietid og høytider. Menighetene ønsker seg en felles diakoniressurs i 100 % stilling. Begge menighetene ønsker å jobbe med å utvikle kontakten med nye landsmenn og utvikle det internasjonale arbeidet. Sinsen ønsker en «sjømannskirkeprofil».

Selv om Hasle menighet kan se at et større sokn kan gi bedre grunnlag til rekruttering av menighetsråd, utvalg og frivillighet og en større stab kan gi et større fagmiljø, ønsker Hasle sokn å satse på utvidet samarbeid framfor sammenslåing av soknene. Sinsen sokn ønsker å samarbeide på utvalgte aktiviteter, men mener at en sammenslåing vil være ødeleggende i den perioden menigheten nå er inne i.

Det er i likhet med de andre menighetene i prostiet, mange argumenter som taler for sammenslåing av Sinsen og Hasle sokn med tanke på å samle ressursene og legge til rette for en felles satsing. Når innstillingen likevel er at Sinsen og Hasle opprettholdes som to sokn, er dette begrunnet i den store befolkningsveksten i området. En forutsetning er imidlertid at menighetene i stor grad inngår et forpliktende samarbeid.

---

¹⁷ Befolkningsutvikling i prostiet Nordre Aker

Forslag om endring av roder:

Sinsen har foreslått å få overført deler av rodene 4303, 4303 og 2108 fra Hasle til Sinsen sokn. Det er ikke gjort rede for de eksakte adressene, men i sin innstilling har Sinsen sokn tegnet inn det området de ønsker skal bli overført.¹⁸ Hasle menighetsråd v/AU ønsker at eksisterende soknegrenser mellom Hasle og Sinsen opprettholdes. Menigheten mener at den foreslåtte endring blant annet kan få betydelige økonomiske konsekvenser ved statlig tildeling av trosopplæringsmidler. Siden området fremdeles er under utbygging kan det i kirkens medlemsregister ikke foretas en vurdering av hvordan en eventuell endring vil påvirke tildeling til trosopplæringsmidler, men Hasle menighet støttes i vurderingen av at konsekvensene kan bli store for den 20 % trosopplæringsressursen som tilfaller menigheten. Rodene vil også bli ytterligere splittet opp. Denne rodeendringen anbefales derfor ikke. Sinsen sokn foreslår også å få overført rodene 2205 og 2101 fra Lilleborg sokn til Sagene sokn.¹⁹ I disse to rodene ligger blant annet Lilleborg sykehjem, Rosenhoff voksenopplæring, Rodeløkkens hagekolonier og gamle Sophies Minde, som nå er regulert til stor barnehage. Bebyggelsen er vendt mot Lilleborg, og Lilleborg menighet har mange menighetsaktiviteter knyttet til området. Lilleborg motsetter seg forslaget om å la disse rodene tilfalle Sinsen. Rodeendring anbefales derfor ikke.

Stiftsdirektørens innstilling:

Sinsen og Hasle opprettholdes med bakgrunn i forventet befolkningsutvikling som to sokn.

6. Vestre Aker prosti

6.1 Konsultasjoner

Menighetene i Vestre Aker prosti er jevnt over store, slik at behovet for endringer i dette prostiet er mindre. I samråd med prost og kirkeforvalter valgte vi å konsentrere arbeidet om Majorstuen, Vestre Aker og Bakkehaugen menigheter. Representanter fra menighetsråd og stab i de tre menighetene ble invitert til Bispegården 15.januar. Nordberg og Grefsen menigheter ble også invitert, i den grad de kunne bli berørt ved eventuelle endringer av soknegrenser.

- 1) Hva slags samarbeidstiltak, samarbeidsordninger, arbeidsdeling evt. felles satsinger er det mulig å få til, evt. videreutvikle, uavhengig av spørsmålet om endring av soknestrukturen? Det tenkes her f eks på tiltak knyttet til diakoni, familiearbeid, konfirmantarbeid og trosopplæring, eller menighetenes arbeid i møte med en flerreligiøs og flerkulturell virkelighet.
- 2) Er det grunnlag for å se på soknestrukturen og f eks tenke seg en sammenslåing av Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker til ett sokn?
- 3) Er det grunnlag for å tenke felles menighetsråd for Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker?
- 4) Er det grunnlag for å tenke fristilling av en kirke til utleie eller sambruk med en annen menighet?
- 5) Er det grunnlag for videreføring av prosjekt Majorstua Pluss som en strategisk satsing i prostiet og bispedømmet? Kan bruken av Majorstuen kirke utvikles videre?
- 6) Er det gevinster knyttet til større grad av stabsfellesskap i menighetene?

Konsultasjonen med de fem menighetene ble fulgt opp med en ny konsultasjon 27.februar med Majorstuen, Vestre Aker og Bakkehaugen. Bispedømmerådet har mottatt skriftlige innspill fra Bakkehaugen og Majorstuen menigheter.

Representanter fra menighetsråd og stab i Røa, Sørkedalen, Nordberg og Maridalen ble invitert til en egen konsultasjon 29.januar for å høre menighetenes vurdering av dagens ordning:

---

¹⁸ Se mer utredning i vedlegget «Rodeendringsforslag»

¹⁹ Ds.

- 1) Hva slags samarbeidstiltak, samarbeidsordninger, arbeidsdeling evt. felles satsinger er det mulig å få til, evt. videreutvikle, uavhengig av spørsmålet om endring av soknestrukturen? Det tenkes her f eks på tiltak knyttet til diakoni, familiearbeid, konfirmantarbeid og trosopplæring, eller menighetenes arbeid i møte med en flerreligiøs og flerkulturell virkelighet.
- 2) Hvilket grunnlag ser vi for sammenslåing av Røa og Sørkedalen menigheter med ett menighetsråd og samlokalisert stab? Hva taler for å opprettholde Røa og Sørkedalen som to sokn?
- 3) Hvilket grunnlag ser vi for sammenslåing av Nordberg og Maridalen menigheter med ett menighetsråd og samlokalisert stab? Hva taler for å opprettholde Nordberg og Maridalen Røa som to sokn?

6.2 Beskrivelse av prostiet

Vestre Aker prosti har i dag tolv sokn: Bakkehaugen, Grefsen, Majorstuen, Maridalen, Nordberg, Ris, Røa, Skøyen, Sørkedalen, Ullern, Vestre Aker og Voksen sokn. Prostiets grenser sammenfaller i all hovedsak med bydelene Nordre Aker, Vestre Aker og Ullern. Det bor om lag 132 000 i prostiet, 68 % (ca. 90 000) er registrert som medlemmer/tilhørige i Den norske kirke.²⁰ Prostiet ligger i Vestre Aker sokn.

Med den nye kirkeloven i 1996 ble følgende kapelldistrikt omgjort til egne sokn fra 1.januar 1997: Bakkehaugen kapelldistrikt i Vestre Aker prestegjeld, Sørkedalen kapelldistrikt i Røa prestegjeld og Maridalen kapelldistrikt i Nordberg prestegjeld. Prestegjeldene opphørte fra samme dato.

Det vises til vedlagte bemanningsoversikt for soknene²¹, antall deltakere pr. gudstjeneste²² og Kirkelige handlinger i Vestre Aker prosti, fra 2008-2012²³

6.3 Sørkedalen og Maridalen menigheter

Sørkedalen og Maridalen er bispedømmets minste sokn med henholdsvis 533 og 431 kirkemedlemmer. De representerer egne bygdesamfunn og har som nevnt vært egne sokn siden 1.januar 1997.

I konsultasjonen med Røa, Sørkedalen, Maridalen og Nordberg ble det gjort rede for det tette samarbeidet og særpreget ved hvert sokn. Sørkedalen og Maridalen orienterte om sitt spesielle ståsted som bygdekirke i bispedømmet, og det særegne ved menighetsrådenes arbeid. Det har ikke vært sett på som aktuelt å ta Sørkedalen eller Maridalen kirke ut av bruk. Det er også bred enighet om at dagens organisering fungerer godt. Maridalen har egen sokneprest, men felles samlokalisert stab med Nordberg. Røa og Sørkedalen har også felles samlokalisert stab. Det er derfor lite å hente økonomisk ved sammenslåing av de to parmenighetene. På sikt kan det vise seg å være aktuelt om demografien i Sørkedalen og Maridalen skulle endre seg vesentlig med mye innflytting.

Stiftsdirektørens innstilling:

Sørkedalen og Maridalen opprettholdes om egne sokn.

Bakkehaugen, Vestre Aker og Majorstuen sokn

De tre soknene hører inn under bydel Nordre Aker. Noen adresser tilfaller St. Hanshaugen bydel. Når man ser bort fra Sørkedalen og Maridalen, er det disse tre soknene som har færrest innbyggere og medlemmer i Den norske kirke. Av de tre, har Bakkehaugen størst prosentandel av befolkningen som medlemmer/ tilhørige, mens Vestre Aker har den laveste. Gjennomsnittlig antall gudstjenstedeltakere sett opp mot det totale antall gudstjenester viser en nedgang i perioden 2008-

²⁰ Vedlegg: Vestre Aker prosti: Befolkningstall og medlemstall

²¹ Vedlegg: Ansatte i Vestre Aker prosti, hele.

²² Vedlegg: 2008-2012 årsstatistikk Vestre Aker prosti gudstjenester

²³ Vedlegg: Kirkelige handlinger i Vestre Aker prosti, 2008-2012

2012²⁴ for de tre soknene. Bakkehaugen og Vestre Aker har i samme periode en viss økning i dåp og en nedgang i antall gravferd. Antall konfirmanter er ustabil fra år til år. Mange av konfirmantene bosatt i Bakkehaugen menighet går på Nordberg ungdomsskole, og velger å konfirmere seg i Nordberg kirke. Majorstuen har stabile tall for gravferd og nedgang i dåp. Menighetene har ikke konfirmantundervisning og menighetens konfirmanter går i Vestre Aker menighet.

Det forventes ingen særlig befolkningsvekst i de tre menighetene²⁵

Pr. i dag er det et utstrakt samarbeid mellom de tre soknene. Kapellan i 100 % stilling deles mellom soknene Bakkehaugen og Vestre Aker. Prestene (tre sokneprester og en kapellan) samarbeider om fordeling av gudstjenester og kirkelige handlinger. Det er gudstjenestesamarbeid i ferier og høytider. Majorstuen og Vestre Aker har felles konfirmantsamarbeid i Vestre Aker kirke. Bakkehaugen deltar på flere av disse samlingene. Vestre Aker prosti fikk tildelt trosopplæringsmidler i 2013. Fordeling av midlene er under utarbeidelse og Bakkehaugen, Vestre Aker og Majorstua sokn blir én samarbeidsenhet. Det er verken diakon eller kateket ansatt i noen av de tre soknene. Det er flere kor og forskjellige interessegrupper knyttet til de tre kirkene. Kirkebyggene blir brukt av lokalmiljøet.

Samarbeidet mellom soknene er utviklet, men kan bli ytterligere styrket ved en sammenslåing hvor menighetsrådet vil kunne se det geografiske området Bakkehaugen, Vestre Aker og Majorstuen under ett og utarbeide felles planer for menighetsutvikling. En nyopprettet stilling som trosopplærer vil kunne bidra til dette i det nye soknet.

Majorstuen kirke

Majorstuen menighet har i konsultasjonene gitt sin tilslutning til sammenslåing og felles menighetsråd for de tre soknene. De har samtidig vært tydelige på at de fortsatt ønsker forordnede gudstjenester noen søndager i måneden.

Det byomfattende prosjektet MajorstuaPluss for aldersgruppen 18-30 år er i dag lokalisert i Majorstuen kirke. Oslo bispedømmeråd har som intensjon å videreføre MajorstuaPluss som en del av sin faste drift. Dette forutsetter at Kirkelig fellesråd i Oslo også går inn for en videreføring.²⁶ Endelig vedtak om dette blir fattet i 2014. Med en sammenslåing av de tre soknene ligger det til rette for at Majorstuen kan utvikles videre som prosjektkirke i bispedømmet, samtidig kan det nye soknet benytte kirken etter avtale med fellesrådet. I dette ligger det store utviklingsmuligheter. Kirken har en sentral plassering i forhold til målgruppen for MajorstuaPluss med mange store utdanningsinstitusjoner i nærmiljøet. Det ligger også til rette for at dagens utleievirksomhet kan videreføres. Samtidig anbefales det at sambruk med andre leietagere utredes videre av fellesrådet. For å imøtekomme menighetsrådets ønske anbefales at det inntil videre forordnes to gudstjenester i måneden i Majorstuen kirke. Forordning av gudstjenester fastsettes av Oslo biskop.

Bakkehaugen kirke

Bakkehaugen menighet har i konsultasjon understreket betydningen av å beholde kirken og et aktivt menighetsliv i soknet. Spørsmålet om fristilling eller sambruk av kirken ble drøftet. Bakkehaugen kirke er lokalisert i en villabebyggelse og er en særpreget kirke i sitt lokalmiljø. Det forventes ikke store demografiske endringer eller befolkningsvekst i området de nærmeste årene. Bakkehaugen kirke ligger ikke i umiddelbar nærhet til andre kirker. De nærmeste er Vestre Aker og Nordberg. Menigheten burde ha stort potensiale for et aktivt menighetsliv, spesielt rettet mot barnefamilier. Med tildeling av trosopplæringsmidler åpner det seg nye muligheter for vitalisering av arbeidet i Bakkehaugen. Med bakgrunn i dette anbefales det at Bakkehaugen kirke inngår i soknet. Samtidig kan sambruk med et annet kirkesamfunn også bidra til vitalisering. Det anbefales at muligheter for utleie av Bakkehaugen kirke i sambruk med menighetens egen virksomhet utredes videre. Forordning av gudstjenester må også utredes videre.

---

²⁴ Se vedleggene med statistikk for gudstjenester og kirkelige handlinger i Vestre Aker prosti

²⁵ Forutsetter flytting av røde 4404 (se dette). Det er framlagt ideer om utbygging av Majorstulokket, til boliger og forretningsbygg. Det er ikke laget konkret tidsplan for dette.

²⁶ Jf OBDRvedtak 093/13

Vestre Aker kirke

Det foreslås ingen endret bruk av Vestre Aker kirke, annet enn hva som er naturlig i utviklingen av soknets menighetsliv. Vestre Aker kirke er prostesete for Vestre Aker prosti. Det anbefales at det legges til rette for en samlokalisering av staben.

Endring av roder

I konsultasjonen ble forslag om overføring av rode 4404 fra Bakkehaugen sokn til Grefsen sokn drøftet (jf. vedlegg om rodeendringer). Roden er nå delt mellom Bakkehaugen og Grefsen sokn. Den ble ved forrige sokneregulering i 2009 overført fra Grefsen til Bakkehaugen.

Stiftsdirektørens innstilling:

- Majorstuen, Vestre Aker og Bakkehaugen sokn slås sammen til ett sokn: *Vestre Aker sokn*
- Forutsatt at Oslo bispedømmeråd og Kirkelig fellesråd i Oslo vedtar å videreføre prosjekt MajorstuaPluss, anbefaler Oslo bispedømmeråd at Majorstuen kirke videreutvikles som prosjektkirke i bispedømmet og at kirken kan benyttes av Vestre Aker sokn etter avtale med fellesrådet. Det anbefales at biskopen inntil videre forordner to gudstjenester i måneden i Majorstuen kirke.
- Vestre Aker og Bakkehaugen er kirker i det sammenslåtte soknet. Muligheter for utleie av Bakkehaugen kirke i sambruk med menighetens egen virksomhet utredes videre.
- Rode 4404 flyttes fra Bakkehaugen sokn til Grefsen sokn.

Stiftsdirektørens forslag til vedtak:

1. Oslo bispedømmeråd sender i henhold til kirkeloven § 11 følgende forslag til endringer i kirkelig inndeling til berørte menigheter, Kirkelig fellesråd i Oslo og Oslo kommune med høringsfrist 20.mai:
  - Sagene og Iladalen sokn i Nordre Aker prosti slås sammen til ett sokn:
Sagene og Iladalen sokn
  - Paulus og Sofienberg sokn i Nordre Aker prosti slås sammen til ett sokn:
Paulus og Sofienberg sokn
  - Torshov og Lilleborg sokn i Nordre Aker prosti slås sammen til ett sokn:
Torshov og Lilleborg sokn
  - Majorstuen, Vestre Aker og Bakkehaugen sokn i Vestre Aker prosti slås sammen til ett sokn:
Vestre Aker prosti
  - Endring av soknegrensener:
Rode 4404 foreslås overført fra Bakkehaugen sokn til Grefsen sokn.
2. Forutsatt at Oslo bispedømmeråd og Kirkelig fellesråd i Oslo vedtar å videreføre prosjekt MajorstuaPluss, anbefaler Oslo bispedømmeråd at Majorstuen kirke videreutvikles som prosjektkirke i bispedømmet og at kirken kan benyttes av Vestre Aker sokn etter avtale med fellesrådet.
3. Oslo bispedømmeråd ber Oslo biskop om å utarbeide ny forordning av gudstjenester i Nordre og Vestre Aker prostier.

